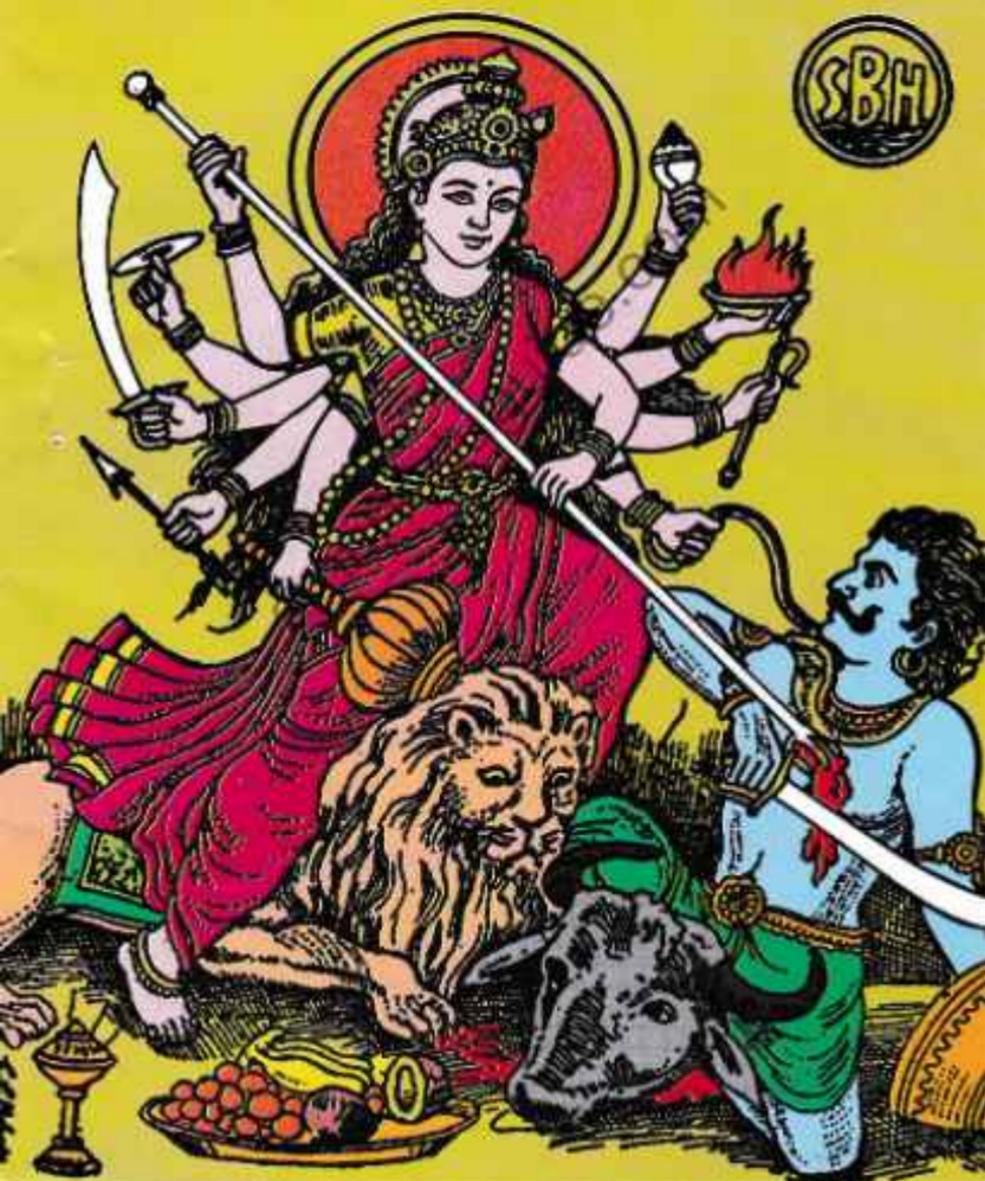

ତଥାପୋକ୍ତ ବା ସୁଦୂରକାଳୀ ଡେସା

ବୃହତ୍ ତଥ୍ୟପୋଲ

ବା ଖୁଦୁରୁକୁଣୀ ଓଷା

ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ

ବନ୍ଦର ଦେବ ଜଗନ୍ନାଥ		କମଳା ଦେବୀର ସଙ୍ଗତ	॥
ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀର ପ୍ରାଣନାଥା		ଶୋଭିତ ଶଙ୍ଖଚକ୍ର ବାହା	॥
ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଠାକୁର		ବିଜୟ ଦ୍ଵାରକା ନଗର	॥
ଧନ୍ୟ ସେ ଦ୍ଵାରକା ମହିମା		ନିର୍ମାଣ କଲା ବିଶ୍ଵକର୍ମା	॥
ଅଠର ବଂଶ ଲୋକ ଯତ୍ନ		ଅଛନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ସଙ୍ଗେ ନେତ୍ର	॥
ସମସ୍ତେ ବିଷ୍ଣୁର କୁରୁମ୍ଭ		ସକଳ ସମ୍ପଦ ଆରମ୍ଭ	॥
ଅର୍ଚ୍ଚିଲେ ବହୁ ସୁତାସୁତ		କୁରୁମ୍ଭ ହୋଇଲେ ବହୁତ	॥
କୃଷ୍ଣର ବହୁତ ସୁବତୀ		ବତିଶ ସହସ୍ର ହେବେତି	॥
ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭା		ଏଥୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ ଲକ୍ଷା	॥
ବୁଦ୍ଧିତା ତିନିଗୋଟି ଜାତ		ଏମନ୍ତେ କୁରୁମ୍ଭ ବହୁତ	॥
ରାଜା ତହିଁରେ ଉଗ୍ରସେଣ		ମନ୍ତ୍ରୀ ଯାଦବ ତିନି ଜଣ	॥
ଶୁଭେଶ ପରଜା ପାଳନ୍ତି		ବଳିଷ୍ଠ ଦୁର୍ବଳ ଅଛନ୍ତି	॥
ସବୁରି ଘରେ ଶୁଭ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ		ସମସ୍ତେ କୁଦେର ସମାନ	॥
ଯାବତ ଓଷା ବାର ବ୍ରତ		ସେ ପୁରେ ଅଛଇ ସମସ୍ତ	॥
ଆପେ ମନୁଷ୍ୟ ଦେହ ଧରି		ମେଦିନୀ ଜରା ନାଶ କରି	॥
ଯହିଁ ବିଜୟ ଯଦୁ ବସ		ତହିଁକି କିସ ଦେବା ଲକ୍ଷ୍ୟ	॥
ଆଶ୍ଵିନ କାର୍ତ୍ତିକ ହୋଇଲା		ମାର୍ଗଶୀର ଯେ ପ୍ରବେଶିଲା	॥
ତା ଅନ୍ତେ ପୌଷ ମାଘ ଲେଖ		ଫାଲଗୁନ ଚୈତ୍ର ଯେ ଦୈଶାଖ	॥
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଆଷାଢ଼ ଯେ ଶ୍ରାବଣ		ଭାଦ୍ରବ ମାସ ହୁଏ ପୁଣି	॥
କୃଷ୍ଣ ପ୍ରତିପଦା ତିଥିର		ଯେତେ ହୁଅଇ ରବିବାର	॥
ଖୁଦୁରୁକୁଣୀ ନାମେ ଓଷା		ହୋଇଲା ସେହି ଦିନ ନିଶା	॥

ରୁକ୍ମିଣୀ ଯୋଡ଼ି ଦେନିକର		ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଚକ୍ରଧର	
ଆଦିତ୍ୟବାର ଆଜି ହୁଏ		ହୋଇବ ମଙ୍ଗଳା ଓଷାଏ	
ଶୁକ୍ରରୁକ୍ମଣୀ ନାମ ତାର		ପୂଜିଲେ ମଙ୍ଗଳ ଅପାର	
ସତ୍ୟଯୁଗରେ ଯେ ମଙ୍ଗଳା		ଝିଅକୁ ପାଳି ରିରିବାଳା	
ମାତାକୁ ମାରିଲେ ସେ ବର		ଏ ଓଷା ହୋଇବ ଆମର	
ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅ ବର ଦେବା		ଅସ୍ତ ହୋଇଲେ ତାକୁ ସର୍ବା	
ସେଦିନୁ ଏ ଓଷା ସମ୍ପତ		ବାଳିକାମାନଙ୍କର ମତ	
ପ୍ରସନ୍ନ ବଦନା ମଙ୍ଗଳା		ବାଳିକାମାନଙ୍କର ଜାଳା	
ଏଥକୁ ଆଶ୍ରେ ହେଲେ ହରି		ପୂଜିବେ ସୁଖେ ବାଳି ନାରୀ	
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ମୃଗାକ୍ଷୀ		ପୂର୍ବରୁ ଯେବେ ବିଧି ଅଛି	
ଆମେ ତ ନ କରିବା ନାହିଁ		ବାଳିକା ଶୁଦ୍ଧା ଯେ କରନ୍ତି	
ଶୁଣି ରୁକ୍ମିଣୀ ହେଲେ ଚୋଷ		ଆଶ୍ରମେ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ	
ବିବିଧ ବର୍ଣ୍ଣେ ନାନା ପୁଷ୍ପ		ମଣ୍ଡିଲେ ଦାସୀ ଚଉପାଶ	
ଅନେକ ପୁଷ୍ପ ମାଳ ମାଳ		ରଚି ରୁକ୍ମିଣୀ ଚତକାଳ	
ଲିପିଣ ମୁରୁଜ ପାଢ଼ିଲେ		ସୁବର୍ଣ୍ଣ କୁମ୍ଭ ବସାଇଲେ	
ସୁପଳ ଆହରଣ କରି		ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚାଙ୍ଗୁଡ଼ାରେ ଭରି	
ଥୋଇଲେ ସକଳ ସମିଧେ		ଅନେକ ଦୀପାବଳୀ ମଧ୍ୟେ	
ଯେତେକ ଓଷାର ଯେ ବିଧି		ଯେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟ କଲେ ସିଦ୍ଧି	
ବସିଲେ ବାଳିକା ସୁନ୍ଦରୀ		ହସ୍ତରେ ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି ଧରି	
ଆବୋରି ବସିଲେ ସମସ୍ତେ		ଅଠର ବଂଶ ଲୋକ ଯେତେ	
ଶ୍ରୀୟ ଶ୍ରୀମତୀ ମଧୁ ବାମା		ରୁକ୍ମଣୀ ଜାଳା ସତ୍ୟଭାମା	
ଯେ ଜାଳା ମାଳ ଯେ ଦୁଲ୍ଲଣା		ସୁକେଶୀ ଚକ୍ରଳା ଝଞ୍ଜନା	
ମରୁଆ ସେବତୀ କୁକୁମା		ସରୁଆ ତୁଳସୀ ଭରମା	
ପଦ୍ମା ଯେ ସେବତୀ ପାବତୀ		ବିମଳା ମଦନା ମାଳତୀ	
କପୋତୀ ହଂସ ଯେ ସୁମେଧା		ରମ୍ଭା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପ୍ରିୟା ରାଧା	
ଏମତେ ଅନେକ ତରୁଣୀ		କେ ତାହା ପାରିବ ବଖାଣି	
ଦେବକୀ କୃଷ୍ଣର ଜନନୀ		ବସିଲେ ସବୁ ନାରୀ ଘେନି	

ବୃଦ୍ଧ ବାଳିକା ଯୁବା ନାରୀ		ବସିଲେ ମଙ୍ଗଳା ସୁମରି	॥
ଜୟ ତୁ ଜୟ ଗୋ ମଙ୍ଗଳା		ଉଦାରୁ ବୁଡ଼ିବାର ଭେଳା	॥
ଜୟ ତୁ ମଙ୍ଗଳା ଭଉମ		ଆରତ ଭଞ୍ଜନୀ ତୋ ନାମ	॥
ସଙ୍କଟ ତାରିଣୀ ମଙ୍ଗଳା		ହୃଦେ ମନ୍ଦାର ପୁଷ୍ପମାଳା	॥
ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅ ମହାମାୟେ		ଆତ୍ମକୁ ହୁଅ ଗୋ ସଦୟେ	॥
ସଙ୍କଟ ତାରିଣୀ ମଙ୍ଗଳା		ଉଦାରୁ ବୁଡ଼ିବାର ଭେଳା	॥
ହସ୍ତ ଯୋଡ଼ିଣ ସର୍ବନାରୀ		ବାଞ୍ଛା ସମସ୍ତେ ହୃଦେ କରି	॥
ଏଥୁ ଉଦାରୁ ଶକ୍ରାବତୀ		ଶାଶୁଙ୍କୁ ବଚନ ବୋଲନ୍ତି	॥
କହ ଏ ଓଷା ବିଧି କଥା		ପୁବୁହୁ ଯେମତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା	॥
ବଧୁ ବଚନେ କରି ଦୟା		କହନ୍ତି ତସୁଦେବ ପ୍ରିୟା	॥
ପ୍ରଥମେ ଜମ୍ବୁଦ୍ଵୀପେ ସାର		ବେଡ଼ିଛି ଲବଣ ସାଗର	॥
ଏ ପକ୍ଷେ ଦ୍ଵୀପେ ଶୁଦ୍ଧ ନୀର		ବେଡ଼ିଛି ବଳୟ ଆକାର	॥
ଦଧି ସମୁଦ୍ର ବାର ଦ୍ଵୀପେ		ଲବଣ ସମୁଦ୍ର ସମାପେ	॥
ସୁରା ସମୁଦ୍ର ଯେ ତହିଁରେ		ବେଡ଼ିଛି ତାରି ପାରୁଣରେ	॥
ରତ୍ନ ଦ୍ଵୀପରେ ସିନ୍ଧୁ ଶୁଣା		ବେଡ଼ିଛି ଯେସନେକ ପୁଣ	॥
ଦ୍ଵୀପକ ମଧ୍ୟେ ଅସ୍ତ ଗିରି		ବେଡ଼ିଛି ମେରୁକୁ ଆବୋରି	॥
ଗିରିକି କେତେକେ ଅନ୍ତର		ଅଛଇ ଏକ ଦ୍ଵୀପାନ୍ତର	॥
ତହିଁରେ ରାଜାତିକଧୁକ		ବହୁତ ଆୟତନ ରାଜ୍ୟ	॥
ସମସ୍ତ ଘରେ ଯେ କୁଶଳ		ଧର୍ମ ଛାପିଣ ମହାପାଳ	॥
ଭାରିଯାମାନେ ପତିବ୍ରତା		ନିଯୋଗ ଲୋକ ଯେ ଶତନ୍ତ	॥
ସଭାରେ ତାର ମିଛ ନାହିଁ		ରାଜ୍ୟକୁ ଶତ୍ରୁ ନ ଆସଇ	॥
ପରତା ପାଚେ ପୁତ୍ର ଜାଣି		ଗୁହାରୀ ଚତକାଳେ ଶୁଣି	॥
ମନ୍ତ୍ରୀର ନାମ ଗୁଣନିଧି		ପୁତ୍ରର ନାମ ତା ସୁବୁଦ୍ଧି	॥
ସେ ନଗ୍ର ବଡ଼ ଶୋଭାବନ		ଅଳକା ପୁରକୁ ସମାନ	॥
ବହୁତ ସାଧକ ଅଛନ୍ତି		ବୋଇତ ବାଣିଜ୍ୟ କରନ୍ତି	॥
ସେହି ବାଣିଜ୍ୟ ପରସାଦେ		ଜିଣନ୍ତି କୁବେରକୁ ବାଦେ	॥
ପୋଲଲି ପିନ୍ଧେ ପାଟଶାଢ଼ୀ		ଆବର ହସ୍ତେ ସୁନାଚୁଡ଼ି	॥

ସାଧବମାନଙ୍କର ନାରୀ		ଶରୀର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଆବୋରି	
ଗରୁ ହୋଇବ ବୋଲି ଅଙ୍ଗ		ଅଳଙ୍କାରକୁ ମଣେ ସଙ୍ଗ	
ଝଟିକ ପାତ୍ରା ସର୍ବ ଘରେ		ପାବନମାନ ଝଟିକରେ	
ସୁବର୍ଣ୍ଣ-କଳସ ପାତ୍ରାରେ		ପତାକା ଉଡ଼ଇ ସଧୁରେ	
ଧନ୍ୟ ସେ ନଗର ଭରମ		ସମସ୍ତ ଘର ଲୋକ ସମ	
ତହିଁରେ ଏକ ସାଧୁଘର		ତନୟବନ୍ଧ ନାମ ତାର	
ପଦ୍ମର ନାମ ଶକୁନ୍ତଳା		ଜନ୍ମ ସେ କଲା ସପ୍ତବାଳା	
ଝିଅର ନାମ ତଥପୋଇ		ସବୁହୁଁ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭା ଅଟଇ	
ସାଧବ ବଡ଼ ଧନେଶ୍ୱର		ବୋଇତ ସାତ ଖଣ୍ଡ ତାର	
ସାତ ପୁଅରେ ସାତ ବୋହୁ		ସମସ୍ତେ ସୁଦୂରୀ ସବୁହୁଁ	
ରଲଟି ସୁନାରେ ରୁପାରେ		ଶୁଅନ୍ତି ଖଟ ପଲଙ୍କରେ	
ଏକଦିନରେ ତଥପୋଇ		ଖେଳିଣୀ ଗଲା ସାଙ୍ଗ ପାଇ	
ମନ୍ଦାର ଝିଅ ସଙ୍ଗେ ମିତ		ଆବର ଅନେକ ସଙ୍ଗାତ	
ଖେଳିବ ଘେନି ସଙ୍ଗାତକୁ		ବୟସ ପାଞ୍ଚ ସିନା ତାକୁ	
ଏକ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ରାଣୀ ଆସି		ଝିଅ ଖେଳିଲା ଘରେ ପଶି	
ବୋଇଲେ ତଥପୋଇ ମାଏ		ବାପାଙ୍କର ଯେ ଏକ ଝିଅ	
ପୁଅମାନଙ୍କଠାରୁ ସାଧ		ମାଆ ବାପାଙ୍କର ଜୀବନ	
କରିଛୁ ବାଂଞ୍ଚର କୁଳାଈ		ଧରିଛୁ ବାଂଞ୍ଚର ଗୋକାଈ	
ତୋ ପରା ହୋଇଥିଲେ ମୁହିଁ		ଗଢ଼ାନ୍ତି ସୁବର୍ଣ୍ଣ କୁଳାଈ	
ବାପା ମାଆଙ୍କୁ କରି ଦୁନ୍ଦ		ଗଢ଼ାନ୍ତି ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଚାନ୍ଦ	
ତୁ ହାତେ ହୋଇଅଛୁ ଯାହା		ତୋତେ କି ନ ମିଳିବ ତାହା	
ଦେଖ ଏମନ୍ତ ଜେମାଦେଇ		ଘେନିଛୁ ବାଂଞ୍ଚର କୁଳାଈ	
ଏ ଯେତେ ସାଧବଙ୍କ ବାଳି		ଖେଳନ୍ତି ସୁନାର ଚାନ୍ଦୁଡ଼ି	
ଏତକ କହି ରାଣୀ ଗଲା		ତିମିର ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା	
ଖେଳ ଭାଙ୍ଗିଣ ସର୍ବ ବାଳି		ନିଜ ମନ୍ଦିରେ ଗଲେ ଚଳି	
ବିରସେ ତଥପୋଇ ଗଲା		ଗନ୍ଧାର ଭିତରେ ପଶିଲା	
କବାଟ କିଲି ମୁହିଁ ମାଡ଼ି		ଶୋଇଲା ରବୁ ଖଟେ ପଡ଼ି	

ସମସ୍ତେ ଭୁଞ୍ଜିଣ ବସିଲେ	ଝିଅକୁ ବାପା ସଖୋଳିଲେ	
ମାଏ ବୋଇଲେ ଆସି ନାହିଁ	ଏତେ ରାତ୍ରରେ ଥିବ କାହିଁ	
କହଇ ସାନବୋହୁ ଯାଇ	ଅଛନ୍ତି ଗମ୍ଭୀରରେ ଶୋଇ	
ସାଧବ ଯେଡ଼ିଲା କବାଟ	ବସିଲା ଯାଇ ରତ୍ନଖଟ	
ବୋଇଲେ କାହିଁପାଇଁ ମାଏ	ଶୋଇଛୁ ରୁଷିଲା ପରାୟେ	
ଗଡ଼ାଇଦେବି ଜାଣିଥିଲେ	ଶୋକାଇଦେବି ହଜିଥିଲେ	
ଧୋବଣି ଧୋବା ନ ଖଟିଲା	ଚାମୁଳି ପାନ କି ନ ଦେଲା	
ଗରା କି ନ ଦେଇଛି ମାଳି	କିଏବା ତୋତେ ଦେଲାଗାଳି	
ତୋତେ କି ବିଭା କରାଇବା	କାହିଁକି ରୁଷିଅଛୁ ଅବା	
କଥା ନ କହି କିମ୍ପା ମୋରେ	ରୁଷିଛୁ କେଉଁ ନିମନ୍ତରେ	
ଚାଟୁ ନ ଶୁଣେ ତଅପୋଇ	ଶୋଇଛି ମାନବର ହୋଇ	
ସପତ ଭାଇ ଉଠାଇଲେ	ମାତାହିଁ ଅନେକ କହିଲେ	
କେବେହେଁ ନ ଉଠଇ ବାଳି	କୁଟୁମ୍ଭଯାକ ମନେ ଭାଳି	
ନିକେନ୍ଦ୍ରି ନାମେ ସାନ ବୋହୁ	ତଅପୋଇର ପ୍ରିୟ ସେହୁ	
ସେ ବୋହୁ ଅନେକ କହିଲା	ନ ଉଠି ବଚନ ବୋଇଲା	
କହ ମୋ ପିତାର ଅଗ୍ରତେ	ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚାନ୍ଦ ଦେଉ ମୋତେ	
ନ ଦେଲେ ନ ଶୀଘ୍ରବ ଭାତ	ତୋ ଆଗେ କହୁଅଛି ସତ	
ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ତୋଷ ହେଲେ	ଝିଅକୁ ପିଅର କହିଲେ	
ଏ ଛାର କଥାକୁ ଗୋ ମାଏ	ରୁଷିଛୁ ନ ମିଳିଲା ପ୍ରାୟେ	
କାଳି ଭିତରେ ଗଡ଼ାଇବି	ପନ୍ଦର ଦିନେ ଚାନ୍ଦ ଦେବି	
ଶୁଣି ଉସତ ତଅପୋଇ	ବସିଲା ମାତା କୋକେୟାଇ	
ଏମନ୍ତ ରଜନୀ ପାହିଲା	ସାଧବ ବିନ୍ଧାଣି ଆଣିଲା	
ସାଧବ ସାଧବାଣୀ ବସି	ଗଡ଼ାନ୍ତି ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଶଣି	
ତାରି ପାରୁଣେ ଶୋହେ ହୀରା	ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଦେବି ଯେହୁେ ତାରା	
ଏମନ୍ତେ କେତେ ଦିନ ଗଲା	ସାଧବ ଅଧା ଚାନ୍ଦେ ମଲା	
ମାତାହିଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚାନ୍ଦେ ମଲେ	ସମସ୍ତ କୁଟୁମ୍ଭ କାହିଲେ	

କିଛି ଦିନରେ କ୍ରିୟା ସାରି		ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଜଉତିଷେ ବରି	॥
ଏମନ୍ତେ କେତେ ଦିନ ଗଲା		ବୋଇତ ପଦାର୍ଥ ସରିଲା	॥
ସେଦିନ ଦେଖି ସାଧୁମାନେ		ହରଷ ହେଲେ ନିଜ ମନେ	॥
ସମୁଦ୍ରେ ବୋଇତ ମେଲିଲେ		ସପତ ବୋହୁକୁ ଡାକିଲେ	॥
ବୋଇତେ ଯାଉଅଛୁ ଆମେ		ଘର ସମ୍ପାଦିଥିବ ତୁମ୍ଭେ	॥
ଦେଖ ଏ ଦଳବର କୃତ୍ୟ		ପିତା ସଙ୍ଗତେ ଗଲେ ମାତ	॥
ଯେମନ୍ତେ ଝିଅ ନ ଝୁରିବ		ତେମନ୍ତେ ସେବା କରୁଥିବ	॥
ଭୋଜନ କରାଇବ ଆଣି		କହି ଅପୂର୍ବ ରସବାଣୀ	॥
ଦୋଳିରେ ଦୋଳି ପଞ୍ଚାଇବ		ନିମିଷେ ହେଲା ନ କରିବ	॥
ଶୁଣି ବୋଲନ୍ତି ସାତ ଯାଏ		ଝିଅକୁ ନାହିଁ କିଛି ଭୟେ	॥
ନିରନ୍ତେ ସେବା କରୁଥିବୁ		କ୍ଷଣେହେଁ ହେଲା ନ କରିବୁ	॥
ତୁମକୁ ଦେଖି କରି ଆମ୍ଭେ		ହେଲାନେ ରହିଥିଲୁ ଦମ୍ଭେ	॥
ଯେବେ ଯାଉଛ ବାଣିଜ୍ୟରେ		ଆଣିଥିବଟି ଅକଳାରେ	॥
କେ ବୋଲେ ମୋର ସୁନାବୁଡ଼ି		ଆଣିଥିବଟି ରତ୍ନ ଜଡ଼ି	॥
କେ ବୋଲେ ହୀରାର ବସଣ		ମୋହର ପାଇଁ ଥିବ ଆଣି	॥
କେ ବୋଲେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କଙ୍କଣ		ଆଣିଥିବ ମୋହ ନିମନ୍ତେଣ	॥
କେ ବୋଲେ ଅସ୍ତ୍ରଶୁଭ୍ର ତାରା		କେ ବୋଲେ ଖଞ୍ଜାମୋତିହାରା	॥
କେ ବୋଲେ ହାରି ମଲ୍ଲୀ କଢ଼ି		ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଥିବ ଗଢ଼ି	॥
ଭାଗଜି ବୋଲେ ତଅପୋଇ		ମୋ ପାଇଁ ହୀରାର କଣ୍ଠାଇ	॥
କେ ବୋଲେ ବସନ୍ତ ପତନୀ		ମୋହର ପାଇଁ ଥିବ ଆଣି	॥
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ସାତ ଭାଇ		ଜକେ ବୋଇତ ଗଲେ ବାହି	॥
ଏମନ୍ତେ କେତେ ଦିନ ଗଲା		ବୋଇତ ସେ ରାଜ୍ୟେ ଲାଗିଲା	॥
କୁଶଳେ ରହିଲେ ସେ ଯାଇ		କୁଶଳ ଦ୍ଵାପ ସେ ବୋଲାଉ	॥
କହିବି ପ୍ରଭୁ ଚକ୍ରପାଣି		ଶୁଣି ସନ୍ତୋଷ ଠାକୁରାଣୀ	॥
ସମସ୍ତେ ଦେଲେ ହୁଳହୁଳି		ସୁବା ତରୁଣୀ ବୁଝ ମିଳି	॥
ମଙ୍ଗଳା ନାମ ଉଚ୍ଚାରିଲେ		କର ଅଞ୍ଜଳି ଶିରେ ଦେଲେ	॥

ଯେ ଯାର ହପତାର ବିଧି	ପୂଜି କାମନା କଲେ ସିଦ୍ଧି	॥
କହନ୍ତି ଦାସ ଗୋପିନାଥ	କୃଷ୍ଣ ଚରଣେ ମୋର ମାଥ	॥
ପ୍ରଥମ ପାଳି ଅଧା ଶେଷ	କାମିନୀଗଣେ ହେଲେ ତୋଷ	॥
ଚକିଲେ ଯେ ଯାହା ସଦନେ	ମଙ୍ଗଳା ନାମ କରି ଧାନେ	॥

ଇତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରୁକ୍ମିଣୀ ସତ୍ୟଭାମା ଉଚ୍ଚୋ ନାମ ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ.

ଏଥୁଉତ୍ତାରୁ ଏବେ ଶୁଣ	କହନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ନାରାୟଣ	॥
ରଙ୍ଗ ଅଧରେ ମନ୍ଦ ହସି	ରୁକ୍ମିଣୀ ମୁଖ ଚାହିଁ ଭାସି	॥
ବୋଲନ୍ତି ଆରେ ପ୍ରିୟତମା	ତଅପୋଇର ଏ ମହମା	॥
ଶୁଣିଲୁଚିକି ପ୍ରିୟସହି	ଡେ ଆଗେ କହିଲଇଁ ମୁହିଁ	॥
ସତ୍ୟଭାମା ଯେ ପାଶେ ଥିଲେ	କରଯୋଡ଼ିଣ ଜଣାଇଲେ	॥
ବୋଲଲେ କହ ଏ ବିଧାନ	ଶୁଣି ଶରଧା ମୋର ମନ	॥
ସତ୍ୟଭାମାର ବୋଲ ଶୁଣି	କହନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଚକ୍ରପାଣି	॥
ତନୟ ସାଧବ କୁମରୋ	ଗଲେ ବୋଲତ ବାଣିଜ୍ୟରେ	॥
ଲାଗିଲା ଏକ ଦ୍ଵାସାଓରେ	ସୁଖେଣ ବିକାକିଣା କଲେ	॥
କିଣିଲେ ଅଜଣାଉମାନ	ରହିଲେ ଚହିଁ କିଛି ଦିନ	॥
ଏଥୁ ଉତ୍ତାରୁ ସାତ ଯାଏ	ଘର ସମ୍ଭାଳ ଦିନ ନିଏ	॥
ତଅପୋଇକି ପାକିଥାନ୍ତି	କ୍ଷଣେହେଁ ହେଲା ନ କରନ୍ତି	॥
ସେବା କରିଣଥାନ୍ତି ନିତି	ଦେଖ ଗୋ ଦଳକର ଗତି	॥
ସେତ ସ୍ଵର୍ଗର ଅପସରୀ	ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ରୂପ ଧରି	॥
ସୁନ୍ଦର ପଣେ ମନୋହର	ଦେଖି ତଳିବେ ସୁର, ନର	॥
ମୁଖ ଦିଶଇ ଚନ୍ଦ୍ର ଜିଣି	ତିଳ କୁସୁମ ନାସାମଣି	॥
ଅଧର ପକ୍ଵ ବିମ୍ବପଳ	ଖଞ୍ଜନ ନୟନ ଚଞ୍ଚଳ	॥
କୁମ୍ଭକାକୃତି କଷ୍ଣ ଦେଖ	ନୀଳ ଚାମର ପ୍ରାୟ କେଶ	॥
କୋକିଳ ପ୍ରାୟେ କହେ ଦାଣୀ	ଅଙ୍ଗୁଳି ତମ୍ବାକଡ଼ି ଚିଣି	॥

ଚରଣ ରଙ୍ଗ ଅରବିନ୍ଦ		ବେଢ଼ିଣ ଆନ୍ତି ସ୍ତବପଦ	॥
ଏମନ୍ତେ ତଅପୋଇ ବାଳ!		ତାହାର ସପତଣି ଲାଳା	॥
ଏହି ସମୟେ କାଳ ଜାଣି		ସ୍ୱର୍ଗରୁ ଅଇଲା ରମଣୀ	॥
ସାଧବ ଦ୍ୱାରେ ସେ ମିଳିଲା		କପଟେ ଭିକ୍ଷା ସେ ମାଗିଲା	॥
ରାଣୀ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ରୂପଧାରୀ		ଦେଖିଲା ସାଧବର ନାରୀ	॥
ସର୍ବେ ଦେଖିଣ ତାରେ ଧାଇଁ		ମାୟାରେ କିଛି ନ ଦିଶଇ	॥
ତାହାର ଡାକ ଶୁଣି କର୍ଣ୍ଣେ		କେହି ନ ବୋଇଲେ ବଚନେ	॥
ବୋଇଲେ ଭିକ୍ଷା ଦିଅ ମାୟେ		କି କରୁଅଛ ସାତ ଯାଏ	॥
ରାଣୀ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୋଲ ଶୁଣି		ଏମନ୍ତେ ବୋଲୁଛନ୍ତି ବାଣୀ	॥
କେ ବୋଲେ କୁଳୁମ ଲିପୁନ୍ଧି		କେ ବୋଲେ ଗଭା ବାହୁଅଛି	॥
କେ ବୋଲେ ଭାଙ୍ଗୁଅଛି ଗୁଆ		ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ତଣ୍ଡେ ହୁଅ ଠିଆ	॥
ଯେ ଯେଉଁ ରୂପେ କରୁଅଲେ		ଏମନ୍ତେ ସେପରି କହିଲେ	॥
ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୋଲେ ତାହା ଶୁଣି		କାହାକୁ ନିଯୋଗ ଲୋ ପୁଣି	॥
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଦେଲା ଚାହିଁ		ବୋଲିରେ ଅଛି ତଅପୋଇ	॥
ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୋଲଇ ଉତ୍ତର		ଏ କସି ହୁଅନ୍ତି ତୁମର	॥
ହରଷେ ବୋଲି ସବୁ ଯାଏ		ଆମର ନଶୟ ଗୋ ହୁଏ	॥
ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଶୁଣି ବୋଲେ ବାଣୀ		ତୁମ୍ଭେ ଲୋ ନିର୍ଲୁତ ତରୁଣୀ	॥
କନିଷ୍ଠ ନଶୟ ଛାଡ଼ିକୁ		ଶତ୍ରୁ ରଖିଛ ଉପରକୁ	॥
ବସିଛି ଦୋଳିର ଉପର		କିମା ଏହାକୁ ସେବାକର	॥
ଏକାକେ ମଣୁଅଛ ଭଲ		ପଛକୁ ପାଇବଟି ସଲ	॥
ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଖତ କହି		ଅନେକ ଶାସ୍ତି ଦେବ ଏହି	॥
ବେଳହୁଁ ନକର ଉପାୟ		ପଛକୁ ନଥୁବ ଗୋ ଭୟ	॥
ଛେଳି ରଖାଅ ବନସ୍ତରେ		ମରାଅ ବ୍ୟାଘ୍ର ଭଲୁ କରେ	॥
ନୋହିଲେ ନିଶ୍ଚୟ ମରିବ		ଏମନ୍ତେ ଯେବେ ନ କରିବ	॥
ଭଲ ସମୟ ଅଛି ହୋଇ		ଘରେ ନାହାନ୍ତି ସାତ ଭାଇ	॥
ଏ କଥା ଯାହା ସେ କହିଲା		ସବୁରି ମନକୁ ଅଇଲା	॥

ନିଲେନ୍ଦ୍ରି ନାମେ ସାନବୋହୁ		ତଥପୋଇର ପ୍ରିୟ ସେହୁ	॥
ମୋ ମନେ ଯେଉଁ କଥା ଅଛି		ତୁ ଏକା ହୋଇଥିବୁ ସାକ୍ଷୀ	॥
ସେ ବୋହୁ ଏମତ୍ତ ଚିତ୍ତିଲା		ଏମତ୍ତେ କେତେ ଦିନ ଗଲା	॥
ନ ଦେଲେ ସୁଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ		ନ ଦେଲେ ଅଳଙ୍କାରମାନ	॥
ମୁଣ୍ଡକୁ ନ ଦେଲେ ଯେ ଚେଲ		ନ ଦେଲେ ପିନ୍ଧିବାକୁ ଭଲ	॥
ବସାଇ ନ ଦେଲେ ଯେ ଦୋଳି		ଆବର ଜଗାଇଲେ ଛେଳି	॥
ଅନେକ ଦୁଃଖେ ତଥପୋଇ		ବନସ୍ତେ ଛେଳି ଜଗିଥାଇ	॥
କହଇ ବଡ଼ବୋହୁ ପୁଣି		ହଜିବ ଯେବେ ଘରମଣି	॥
ଛେଳିର ନାମ ଘରମଣି		ତେଣୁ ତିଆରେ ମହାମାନୀ	॥
ମୁଖେ ଲଗାଇ ତୁନକାଳି		କାଟିବ ନାକର ବଉଳି	॥
ହିଣ୍ଡା ଟୋକେଇ ଖଣ୍ଡେ ନେଲା		ଉପରେ ପିତର ବୁଢ଼ିଲା	॥
ତଳରେ ମୁଷା ମାଟି ଭରି		ପାତ୍ରରେ ଭାତ ଗୋଟା ଚାରି	॥
ପାଇଁଶ ଲୁଣ ବୋଳି ଦେଲା		ପିତର ଘୋଡ଼ାଇଣ ଦେଲା	॥
ଘେନିଣ ତଥପୋଇ ଚଳି		ବନରେ ଚରାଇଲା ଛେଳି	॥
ଭୋକେଣ ଟୋକେଇ ଫେଡ଼ିଲା		ମାଟି ଦେଖିଣ ପିଙ୍ଗିଦେଲା	॥
ନିତ୍ୟରେ ଛଅ ବୋହୁମାନେ		ଏହି ପ୍ରକାରେ ଦିନେ ଦିନେ	॥
ସାନ ବୋହୁର ପାଳି ଦିନ		ବହୁତ ଦେଇଥାଇ ଅନ	॥
ତିଅଣ ଲୁଣ ଦେଇଥାଇ		ସେଦିନ ହସି ସୁନ୍ଦେ ଖାଇ	॥
ଏମତ୍ତେ କେତେ ଦିନ ଗଲା		ଭାଦ୍ରବ ମାସ ଯେ ହୋଇଲା	॥
ବନରେ ବସି ତଥପୋଇ		କଷ୍ଟେଣ ଛେଳି ରଖିଥାଇ	॥
ନରସା ବେଳେ ଘରମଣି		ହଜିଲା ବନସ୍ତରେ ପୁଣି	॥
ଘରକୁ ସବୁ ଛେଳି ଗଲେ		ଗୁହାଳ ଭିତରେ ପଶିଲେ	॥
ମାଇଲୁ ମୋର ଛେଳି ଗୋଟି		ହଜାଇ ଅଛୁ ନାକ କାଟି	॥
ନଇଲେ ନାକ ଯେ କାଟିବି		ଘରୁ ବାହାର କରିଦେବି	॥
ଏଥୁ ଉତ୍ତାରୁ ତଥପୋଇ		ନିରବେ ଛେଳି ଖୋଜି ଯାଇ	॥
ଆଡ଼ ଉତ୍ତାଡ଼ ଲତାତଳ		ଖୋଜେ କଣ୍ଠକ କଣ୍ଠାମାଳ	॥

ସମସ୍ତ ଠାବ ସେ ବୁଲିଲା		ନ ପାଇ ତାଙ୍କୋ ହୋଇଲା	॥
ନିଶି ହୋଇଲା ଘଡ଼ି ଦୁଇ		ଅନ୍ଧାରେ ପଥ ନ ଦିଶଇ	॥
ଯୋଗେ ସେ ଦିନ ରବିବାର		ଖୁଦୁରୁକୁଣୀ ଓଷା ସାର	॥
କୋଠରେ ବାଳ ଝିଅ ମିଳି		ଦେଉଅଛନ୍ତି ହୁଳହୁଳି	॥
ତାହା ଶୁଣିଲା ତଅପୋଇ		କୋଠରେ ମିଳିଲା ସେ ଯାଉଁ	॥
ବୋଇଲା ନାରୀମାନେ ଶୁଣ		ଏ ଓଷା କଲେ କେଉଁ ଗୁଣ	॥
ଶୁଣି ବୋଲନ୍ତି ବାଳ ଝିଅ		ଏ ଓଷା ପାଞ୍ଚ ପାଳି ହୁଏ	॥
ଖୁଦୁରୁକୁଣୀ ଏ ଅଟଇ		ଯାହା ମାଗିବ ତାହା ପାଇ	॥
ଏଥିରେ ଦେବତା ମଙ୍ଗଳା		ରଖନ୍ତି ବୁଡ଼ିବାର ଭେଳା	॥
ଏମନ୍ତେ ଶୁଣି ତଅପୋଇ		ମନରେ ଆହୁର ହୁଅଇ	॥
ବୋଇଲା ଏ ଓଷା କରିବି		ହଜିଲା ଛେଳିକି ପାଇବି	॥
ତଅପୋଇକି ବସାଇଲେ		ସମସ୍ତ ଫଳ ଦେଇ ଦେଲେ	॥
ବସିଲା ସାଧବର ବାଳା		ମନରେ ମଙ୍ଗଳା ସୁମରି	॥
ମାଗୋ ମଙ୍ଗଳା ତୁ କାମାକ୍ଷୀ		ତୋ ତେ ମୁଁ ସେବା କରୁଅଛି	॥
ନେଳିକି ପାଇବି ମୁଁ ଯେବେ		ମୋହର ବାଞ୍ଛା ସିଦ୍ଧି ତେବେ	॥
ଏମନ୍ତ ବିଚାରି ମନରେ		ଛେଳି ନିମନ୍ତେ ଗଲା ଖରେ	॥
ବାଟେ ଭେଟିଲା ଘରମଣି		ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇଲା ତକ୍ଷଣି	॥
ମନରେ ବାଞ୍ଛା ସିଦ୍ଧିକଲା		ଛେଳିକି ନେଇଣ ରଖିଲା	॥
ଏଥିଉତ୍ତାରୁ ସାଧୁ ବାଳା		ଘରମଣିକି ନେଇ ଚଳି	॥
ଘରକୁ ଅଡ଼ାଇଣ ନେଲା		ଗୁହାଳ ଭିତରେ ଛାଡ଼ିଲା	॥
ବସିଲା ବହୁତିରେ ଯାଉଁ		ଦେହକୁ ଶୀତଳ କରାଇ	॥
ଏ ଅନ୍ତେ ବଡ଼ବୋହୁ ଆସି		ଦେଖିଲା ଦ୍ଵାରେ ଅଛି ବସି	॥
ବୋଇଲା ବାଲି କାହିଁ ଥିଲୁ		ଛେଳିକି ମୋର ହଜାଇଲୁ	॥
ପଡ଼ିଣ ଥାବୁ ଯେବେ ଭେଟ		ପିଟନ୍ତି ତେହୁକିର ଛାଟ	॥
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ତଅପୋଇ		ତରେଣ ବଚନ ବୋଲଇ	॥
ଛେଳିକି ଆଣିଲି ହେ ଖୋଡ଼ି		ବରଷା ବେଳେ ଥିଲା ହଜି	॥
ବୋଲଇ ବଡ଼ ବୋହୁ ପୁଣି		ବହନ ଛେଳି ଯାଅ ଘେନି	॥

ସକାଳୁ ଭାତ ବଜା ହୋଇ		ଧୂଆଁ ହୋଇଛି ତୋହପାଳି	॥
ରାତ୍ର ପାହିଲା ଘେନିଯାଅ		ଛେଳିକି ବହନ ଚରାଅ	॥
ତା ଶୁଣି ତଅପୋଇ ଗଲା		ଗୁହାଳ ଭିତରେ ପଶିଲା	॥
ଛେଳି ପଲକୁ ଅଡ଼ାଇଲା		ବନରେ ନେଇ ଚରାଇଲା	॥
ବେଳ ବୁଡ଼ିଲା ବନସ୍ତର		ଅନ୍ଧାରେ ନ ଦିଶେ ଦୂଆର	॥
ଏମନ୍ତ କେତେ ଦିନ ଗଲା		ଶୁଭରୁକୁଣା ଓଷା ହେଲା	॥
ଭାଳଇ ତଅପୋଇ ବାଳା		ପାଇଛି ହଜିଲାର ଛେଳି	॥
ଏମନ୍ତ ପାଠ ପାଳି ଗଲା		ସଖିକ ସଙ୍ଗେ ମିଳିଲା	॥
ଶୁଭକୁଣ୍ଡାରେ ପିଠା କରି		ଖୁଦ ତଣ୍ଡୁଳ ସ୍ତର କରି	॥
ସଖିକି ମାରିଲା ବହନ		ପକ ପୁଲକ ପିଠାମାନ	॥
ଓଷା କୋଠିରେ ଯାଇ ବସି		ଭାଲକ ଶୁଭ ସେ ମନାସି	॥
ବୋଇଲା ମଙ୍ଗଳା ଉଦାର		ମଧ୍ୟ ସକଟୁ ପାରି କର	॥
ଦରବରଷ ହେଲା ଗଲେ		ଆପଣା ରାଜ୍ୟକୁ ନଇଲେ	॥
ଅସାର ସୁପନ ଦେଖିଲି		ତେଣୁ ତୁମକୁ ଆଶ୍ରାକରି	॥
ଭୋଦେବା ମଙ୍ଗଳା ଗୋସାଇ		ଶୁଭେ ଆସିବେ ସାତ ଭାଇ	॥
ଦେଖିବି ବେନି ନୟନରେ		ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ମହିରେ	॥
ଏମନ୍ତ ବାଞ୍ଛା କରି ବାଳି		କରେ ଘେନିଲା ଦାପାବଳୀ	॥
ସମସ୍ତେ ହୁବହୁଳି ଦେଲେ		ମଙ୍ଗଳା ନାମ ସୁମରିଲେ	॥
ଏମନ୍ତେ ଓଷା ପୂଜା ସାରି		ଯେ ଯାହା ମହିରକୁ ଚଳି	॥
କହଇ ଗୋପିନାଥ ଦାସ		ଦୟା କରିବେ ପାଟବାସ	॥

ଇତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରୁକୁଣା ସତ୍ୟଭାମା ଉଚ୍ଚ୍ଚୌ ତଅପୋଇ
ମନୋରଥ ପ୍ରାପ୍ତ ଉଚ୍ଚାରଣେ ନାମ ଦ୍ଵିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ		ଯେ ଯାହା ପୂର୍ବର କଷଣ	॥
ସେ କଥା ଆନ ଯେ କୁହଇ		ଦଇବ ଯୋଗେ ଭୋଗହୋଇ	॥
ପ୍ରଭାତେ ତଅପୋଇ ବାଳି		ସ୍ଵାନ ସାରିଣ ନେଲା ଛେଳି	॥

ଦେଲହି ବଡ଼ ବୋହୁ ଭାତ		ଫେଡ଼ିଣ ଦେଖିଲା ତୁରିତ	॥
ତଳରେ ଅଛି ମୁଣା ମାଟି		ଉପରେ ଭାତ ଚାରିଗୋଟି	॥
ପାଉଁଶ ବୋଲି ଲୁଣ ନାହିଁ		ତିଅଣ ଅବା ଅବ କାହିଁ	॥
ଏହା ଦେଖିଣ ତଅପୋଇ		ଉଦେଶ ଉଠିଲା ବୋବାଇ	॥
ପିଅର ଅଧା ଝାସେ ମଲେ		ମାତାହିଁ ପୁରାଝାସେ ମଲେ	॥
ବୋଇତେ ସାତ ଭାଇ ଗଲେ		ଭାଉଜେ ଏତେ କଷ୍ଟ ଦେଲେ	॥
ନିଶ୍ଚେ ଏ ବନରେ ମରିବି		ଘରକୁ ଆଉ କିମ୍ପା ଯିବି	॥
ଏମନ୍ତ କହି କାନ୍ଦେ ବାଳି		ଶବଦେ ବନସ୍ତ ଉଛୁଳି	॥
ଦେଖି ବିଧାତା ଘଟସୁତ୍ର		ତେଣେ ସାଧବି ସାତପୁତ୍ର	॥
ବୋଇତ ଘେନି ଆସି ବୁକେ		କାନ୍ଦଣା ଶବଦ ଶୁଣିଲେ	॥
ନିକଟେ କାରୁଅଛି ବାଳି		ତୁଣ୍ଡ ଶାରିଣ ମନେ ଭାଳି	॥
ତଅପୋଇର ତୁଣ୍ଡ ପ୍ରାୟେ		ଶୁଭର ଅରଣ୍ୟ ଲତାଏ	॥
ଶୁଣି କନିଷ୍ଠ ଭାଇ ଗଲା		ଅରଣ୍ୟ ଭିତରେ ପଶିଲା	॥
ଶିଆଳି ଲତା ତଳେ ଯାଇ		ରୋଦନ କରେ ତଅପୋଇ	॥
ରଜନୀ ଅର୍ଦ୍ଧ ଅଛି ଘୋଇ		ଦେଖି ସାଧବ ପୁତ୍ର ଯାଇ	॥
କିଏ ତୁ ଭଲେଣି ଗୋ କହ		ତଅପୋଇର କମ୍ପେ ଦେହ	॥
କାହାର ଅଗୁ ତୁ ଚୋ ବଂଶ		ନାମ ତୋହର ଅଟେ କିଏ	॥
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ତଅପୋଇ		ନ କାହି ସମ୍ଭାଳି କହଇ	॥
ନ ଜାଣେ ଭାଇ ବୋଲି କରି		ଭବା ହୋଇଲା ମନେ ଡରି	॥
ବୋଇଲା କେ ତୁମ୍ଭେ ଗୋସାଇଁ		ନିରକ୍ଷ ପ୍ରାଣୀ ମୁଁ ଅଟଇ	॥
ମୋର ପିତାଙ୍କ ନାମ ସାହୁ		ସାତ ପୁଅରେ ସାତ ବୋହୁ	॥
ବୋଇତ ସାତଖଣ୍ଡ ତାର		ସେ ଅଟେ ମୋହର ପିଅର	॥
ମୋହର ନାମ ତଅପୋଇ		କହିଲେ କଷ୍ଟ ନ ସରଇ	॥
ଭାଇ ଯେ ଗଲେ ବୋଇତରେ		ଭାଉଜେ କଷ୍ଟ ଦେଲେ ମୋରେ	॥
ଅନେକ ମତେ ଦେଲେ ଗାଳି		ବନସ୍ତେ ଜଗାଇଲେ ହେଳି	॥
ମନେ ପଡ଼ିଲେ ଭାରମାନେ		ରୋଦନ କରୁଅଛି ବନେ	॥

ଶୁଣି ହେ ମାତ ତଅପୋଇ		ବୋଇତ ଘେନି ସାତ ଭାଇ	॥
ଆସିଲୁ ଏହି ନିକଟରେ		ରୋଦନ ଶୁଣିଲୁ ସେଠାରେ	॥
ମୋତେ ପେଶିଲେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭାଇ		ବୋଇତେଛନ୍ତି ଦେଖ ଯାଇ	॥
ତେଣୁ ମୁଁ ଏଠାକୁ ଅଇଲି		ଅରଣ୍ୟ ଚୋଡେ ମୁଁ ଦେଖିଲି	॥
ଏବେ ଗୋ ମାଏ ଚାଲି ଯିବା		ଭାଇକୁ ସମସ୍ତ କହିବା	॥
ଶୁଣି ଆନନ୍ଦ ତଅପୋଇ		ଅନ୍ଧ କି ଚକ୍ଷୁ ଦାନ ପାଇ	॥
ଚାତକ ପିଇଲା କି ନୀର		ଚନ୍ଦ୍ର କି ଦେଖିଲା ଚକୋର	॥
ଭାଇ ଭଉଣୀ ବେଗେ ଗଲେ		ବୋଇତେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ	॥
ବୋଇତେ ଜନ୍ମୁଥିଲା ଦାପ		ଦେଖିଲେ ତଅପୋଇ ରୂପ	॥
ତେଲ ବିହୁନେ କେଶ ଉଡ଼େ		ମୁଣ୍ଡ ଉକୁଣୀ ଝରିପଡ଼େ	॥
ଛିଣ୍ଡା ଲେଙ୍କଡ଼ା ପିନ୍ଧିଥାଇ		ଦେଖି ନିକଳ ସାତ ଭାଇ	॥
କହଇ ଭାରକ ଆଗରେ		ଭୁଲେତ ଗଲ ବୋଇତରେ	॥
ପାକି ଯେ ଥିଲେ ମାସ ଦୁଇ		ସେଇ ପ୍ରକାରେ ଥିଲ କହି	॥
ରାଣୀ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୋଲି ଶୁଣି		ନ ଦେଲେ ମୋତେ ଅନ୍ଧପାଣି	॥
ସେ ରାଣୀ କହିଲା ତାହାକୁ		ଛେକି ରଖାଅ ନଶଦକୁ	॥
ତାହାର ବୋଲକୁ ଶୁଣିଲେ		ବନରେ ଛେକି ରଖାଇଲେ	॥
ଭିତରେ ମୁଖାମାଟି ଭରି		ଉପରେ ଭାତ ଗୋଟା ଚାରି	।
ବଡ଼ ବୋହୂର ଏହି ମିତେ		ଦୁଃଖ ଯେ ଦେଲେ ଯେତେଯେତେ	।
ସାନ ବୋହୂର ପାକି ଦିନ		ବହୁତ ଦେଇଥାଇ ଅନ	॥
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ସାତ ଭାଇ		କହନ୍ତି ଶୋକଭର ହୋଇ	॥
ଅଞ୍ଜରଦୁର ଅଳଙ୍କାର		ଦେଲେ ଯେ ଭଉଣୀ ଶରୀର	॥
ବସାଇ ଚଉକି ଉପରେ		ତୀକ୍ଷଣ କାଟିଏ ଦେଲେ କରେ	॥
ବୋଇଲେ ଯେହୁ ପ୍ରିୟ ତୋର		ନାସିକା ନ କାଟିବୁ ତାର	॥
ଯେଅବା ଦୁଃଖ ଦେଲେ ତୋରେ		ନାସିକା କାଟିବୁ ଯେ ତାରେ	॥
ଏମନ୍ତ କହି ଭାଇ ଗଲେ		ରାଜ୍ୟକୁ ଦୂତ ବରଣିଲେ	।
ରାଜ୍ୟରେ ଚହଳ ପଡ଼ିଲା		ଶୁଭେଶ ବୋଇତ ଲାଗିଲା	॥

ଆନନ୍ଦ ରାଜ୍ୟ ଲୋକ ଶୁଣି		ଏଥୁ ଉତ୍ତାରୁ ଶୁଣ ପୁଣି	॥
ପୁଣିହି ସାଧବର ପୁଅ		ଘରକୁ କହି ପଠିଆଏ	॥
ବେଗ ହୋଇଣ ତୁମ୍ଭେ ଯାଅ		ବୋହୁମାନଙ୍କ ଆଗେ କହ	॥
ସଙ୍ଗତେ ଘେନି ତଅପୋଇ		ଆସନ୍ତୁ ବୋଇତ ବଦାର	॥
ତକ୍ଷଣେ ଲୋକ ଧାଇଁଗଲେ		ସପତ ବୋହୁକୁ କହିଲେ	॥
ତଅପୋଇକି ସଙ୍ଗେ ନିଅ		ଶୁଭେଣ ବୋଇତ ବଦାଅ	॥
ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ଆରତେଣ		ତଅପୋଇକି ଖୋଳି ଆଣ	॥
ବୋଲଇ ସାନବୋହୁ ଚର୍ଚ୍ଚି		କାଳି ତ ବନ୍ଦୁ ଆସି ନାହିଁ	॥
ଖାଇଲା କୃତ କି ରାକ୍ଷସ		ଏବେ ଲୋଡ଼ିଲେ ହେବ କିସ	॥
କର୍ମେ ଅବଶ୍ୟ ଅଛି ଯାହା		ଲୋଗ ଜଳିକାଟିକି ତାହା	॥
ବୋଲଇ ବଡ଼ ବୋହୁ ଶୁଣି		ବାହାରୁ ହୁଅ ଅର୍ଥ୍ୟ ଘେନି	॥
ବୋଇତ ବେଗେ ବଦାରବା		ପୁଛିଲେ ବଞ୍ଚାଇ କହିବା	॥
ଏମତେ ଅର୍ଥ୍ୟ ଘେନି ବାଳି		ବୋଇତ ପାଶେ ଯାଇ ମିଳି	॥
ବୋହୁକୁ ଦେଖି ସାତ ଭାଇ		ବୋଇଲେ ଅଧର କମ୍ପାଇ	॥
ସଙ୍ଗରେ ତଅପୋଇ ନାହିଁ		ତୁମ୍ଭେ ଗୋ ଆସିଲ କିମ୍ପାଇଁ	॥
ମଝିଆଁ ବୋହୁ ବୋଲେ କଥା		ତଅପୋଇର ମୁଣ୍ଡ ବ୍ୟଥା	॥
କେମତେ ଉଲିଶ ଆସିବେ		ଦେହରେ ପାତାସେ ପାଇବେ	॥
ଏମତ ଶୁଣି ସାତ ଭାଇ		କହନ୍ତି କ୍ରୋଧଭର ହୋଇ	॥
ଦେବତାଛନ୍ତି ମଙ୍ଗ କୋଣେ		ବଦାଅ ଯାଇ ଜଣେ ଜଣେ	॥
ପ୍ରଥମେ ବଡ଼ବୋହୁ ଗଲା		କୋଣେ ବୋଇତ ବଦାରଲା	॥
ଛୁରାରେ ତଅପୋଇ ବାଳି		କାଟିଲା ନାକର ବଉଳି	॥
ନାକୋଇ ହୋଇ ପକାଇଲା		ତା ପଛେ ଆରେକ ଅଇଲା	॥
ଏହି ପ୍ରକାରେ ସର୍ବ ବାଳି		କାଟିଲା ନାକର ବଉଳି	॥
ନିକେହି ନାମେ ସାନବୋହୁ		ତଅପୋଇର ପ୍ରିୟ ସେହୁ	॥
ସମସ୍ତ ପଛେ ସେ ଅଗଲା		ସେ ବୋହୁ ପଛେ ବଦାରଲା	॥
ସାନବୋହୁକୁ ଦେଖି ବାଳି		ହସ୍ତରୁ ପକାଇଲା ଛୁରୀ	॥

କଣ୍ଠ କାଢ଼ିଲା ରତ୍ନମାଳି		ବୋହୁ ବେକରେ ଦେଲା ବାନ୍ଧି ॥
କାଖ କରିଣ ବୋହୁ ନେଲା		ଆପଣା ମନ୍ଦିରେ ରଖିଲା ॥
ଅତି ଆନନ୍ଦ ସେ ହୋଇଲେ		ଉତ୍ତମ ସୁଖ ଭୋଗ କଲେ ॥
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ସେ ରୁକୁଣା		ବୋଲନ୍ତି ଆହେ ଚକ୍ରପାଣି ॥
ନାକୋଇମାନେ କାହିଁ ଗଲେ		କେମନ୍ତେ ଯାଇ ସେ ରହିଲେ ॥
ସେ କଥା କହ କହ ଆହେ ହରି		କେମନ୍ତେ ହେଲେ ଏତେସରି ॥
ରାଣୀ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ସିନା ଆସି		ତାହାକୁ ଶିଖାଇଲା ବସି ॥
ବୋଲଇ ନଣନ୍ଦ ଏ ଛାର		ଏହାକୁ ଏତେ ସେବାକର ॥
କଷଣ ଦେଇ ତ ମାଇଲ		ପଛକୁ ପୁଣ୍ୟ ସମାଦିଲ ॥
ତୁମ୍ଭେ ଗୋ ନିଲୁଡ଼ ବାଳାଶ		ଏହାର ଯୋଗୁଁ ଯିବ ନାଶ ॥
ଏମନ୍ତ କହିଣ ସେ ଗଲା		ମାୟାମୋହିନୀ ଲଗାଇଲା ॥
ହଜିଲା ଏହାକର ବୁଦ୍ଧି		ନଣନ୍ଦ ସଙ୍ଗେ ହେଲେ ବାଦୀ ॥
ଆୟତ ନଥିଲା ଡାକରି		କିମ୍ପା ହୋଇଲେ ଏତେସରି ॥
କହନ୍ତି ଦେବକୀ ନନ୍ଦନ		ଶୁଣ ଗୋ ଯୁବତୀ ରତନ ॥
ନାକୋଇମାନେ ତହିଁ ଗଲେ		ଅରଣ୍ୟ ଭିତରେ ପଶିଲେ ॥
ବହୁତ ଦୂର ପଥ ଯାଇ		ବୁଲନ୍ତି ବାର ପ୍ରାୟ ହୋଇ ॥
ବିକଳେ କରନ୍ତି ଚୋଦନ		ଶୁଭଇ ଘୋର ଗରଜନ ॥
ସମସ୍ତେ ହୋଇ ଏକମେଳ		ବସିଲେ ବୁଝ ଛାଇତଳ ॥
ରୁଧିରେ ତନୁ କରଜର		ପଡ଼ଇ ଧରଣୀ ଉପର ॥
ହୃଦୟେ ବେନି କର ସାରି		କାନ୍ଦନ୍ତି ଦଲବ ସୁମରି ॥
ଆହା ବିଧାତା ଏହା କଲୁ		କି ଦୋଷେ ଏ ଦଶା ବିହିଲୁ ॥
ଏକା କରମ ସତ୍ତ ନାରୀ		ଲେଖିଣ ଥିଲୁ କି ବିଚାରି ॥
କିମ୍ପାଇ ନ କଲୁ ମରଣ		ବନସ୍ତେ ଥିଲା ଏ କଷଣ ॥
ସାଧବ ଘରେ ହେଲୁ ଜାତ		ଏଜାଳେ ହୋଇଲୁ ଅନାଥ ॥
ଯାଆନ୍ତୁ ବାପା ଭାଇ ଘର		ମୁଖକୁ ଚାହିଁବୁ କାହାର ॥
ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ଯୁବତୀ		ସମସ୍ତେ ରୋଦନ କରନ୍ତି ॥

ବୋଇଲେ କରିବା ଗୋ କିସ		ଖାଇ ମରିବା ଆଣ ବିଷ	॥
କେ ବୋଲେ କିଛି ଗୋ ନ ଭାଳ		ନିଶ୍ଚେ ପୁରିଲା ଆମ କାଳ	॥
କେ ବୋଲେ ବନେ ପଶିଯିବା		ବ୍ୟାଘ୍ର ଭାକୁଳ ମୁଖେ ଯିବା	॥
କେହି ଆମକୁ ନ ଖାଇଲେ		ନିରେଖ ବୋଲି ଛାଡ଼ି ଦେଲେ	॥
ଏମନ୍ତ କହୁ ବେଳ ଗଲା		ତିମିର ଆସି ପ୍ରବେଶିଲା	॥
ଦଇବ ଯୋଗେଣ ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳ		କ୍ଷୁଧା ତୃଷାରେ ସେ ଆକୁଳ	॥
ମିଳିଲେ ଯୁବତୀଙ୍କ ପାଶ		ଦେଖିଣ ବୁଢ଼ିଲା ସାହସ	॥
ନାକୋଇମାନେ ତହିଁ ପଡ଼ି		ପିଣ୍ଡରୁ ପ୍ରାଣ ଗଲା ଛାଡ଼ି	॥
ବେନି ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳ ତହିଁ ଗଲେ		ସେ ମୃତପିଣ୍ଡ ପଡ଼ିଥିଲେ	॥
ଏମନ୍ତେ ରଜନୀ ପାହିଲା		ରବି କିରଣ ପ୍ରକାଶିଲା	॥
ସେ ବନେ ସଦାଶିବ ଆଡ଼ି		ମଳୟ ଲିଙ୍ଗ ଶୋଭା ପାଡ଼ି	॥
ତାହାକୁ ନ ଦେଖନ୍ତି କେହି		ଶୁପତେ ହୋଇଥାନ୍ତି ରହି	॥
ବିରୂପା ନାମେଣ ଶବର		ବୁଲଇ ମହାବନ ଘୋର	॥
ଏମନ୍ତେ ବନେ ବୁଲୁଥିଲା		ବନେ ସେ ଲିଙ୍ଗକୁ ଭେଟିଲା	॥
ଦେଖିଲା ମଳତ ଲିଙ୍ଗକୁ		ବିଚାର କଲା ସେ ମନକୁ	॥
ବୋଇଲା ଆଜି ଭାଗ୍ୟେ ମୋର		ଦର୍ଶନ ପାଇଲି ଶଙ୍କର	॥
ସେ ଶୁଦ୍ଧିରେ ଘୁଞ୍ଚି କଲା		ସାଷାଙ୍ଗ ଦଣ୍ଡବତ କଲା ।	
ଉଠି ହୋଇଲା କୃତ୍ୟ କୃତ୍ୟ		ସେଠାରୁ ଗଲାକ ବୁରିତ	॥
ସ୍ନାନ ଶରତ ଜଳେ ସାରି		ନୀର ଆଶିଲା କରେ ଧରି	॥
ଶିବଙ୍କ ଶିରରେ ଢାଳିଲା		କୁସୁମ ବେଲପତ୍ର ଦେଲା	॥
ସୁସ୍ନାତୁ ପଦ୍ମପଳ ଆଣି		ଦେଇ ପୁଜିଲା ଶୂଳପାଣି	॥
ଉଠିଣ କଲା ନମସ୍କାର		ଆନନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ଶବର	॥
ଏମନ୍ତ ନିତ୍ୟ ସେବାକରି		ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ତିରୋ ଧରି	॥
ଦିନେ ସେ ବିରୂପା ଶବର		ପୂଜିଣ ଯାଇ ସେ ଶଙ୍କର	॥
ବନେ ଯାଉଛି ବେଗ ହୋଇ		ବାଟରେ ଦେଖିଲାକ ଯାଇ	॥
ଷଡ଼ଯୁବତୀଛନ୍ତି ମରି		ନାସାହେଦନ ସବୁକରି	॥

ଦେଖିଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲା		ମନେତ ଲିଙ୍ଗ ପାଶେ ଗଲା	॥
ସେ ନିତ୍ୟକର୍ମ ଯେ ସାରିଲା		ସିଦ୍ଧାକୁ ମେଲାଣି ମାରିଲା	॥
ହିରଣ୍ୟ ନ କହି ବଚନ		କୁଞ୍ଜିବା ପାଇଁ ତାର ମନ	॥
ଶବର ବହୁତ ଡାକିଲା		ଡାକିଣ ନିରାଶ ହୋଇଲା	॥
ବୋଇଲେ ଅପରାଧ ମୋର		ଦୟା ଚେଜିଲେ ଦେବହର	॥
ଆଉ ଜୀବନ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ		ଆକୁଳେ ଦଶଦିଗ ଚାହିଁ	॥
ନାରାତ ପାଶାଣେ ଘଷିଲା		କଣ୍ଠ ଚଣ୍ଡିରେ ବସାଇଲା	॥
ଡାକିଲେ ପ୍ରଭୁ ଦେବ ହର		ରହରେ ବିରୁପା ଶବର	॥
କିମାଇଁ ହାରୁଛୁ ଜୀବନ		ମୁହିଁ ଜାଣିଲି ତୋର ମନ	॥
ପ୍ରସର ହେଲି ମାଗ ବର		ଯେ କିଛି ମନରେ ଚୋହର	॥
ଶବର ମନେ ବିଚାରଇ		ସ୍ତ୍ରୋ ପ୍ରାଣୀ ପରହିତେ ଥାଇ	॥
ସ୍ୱର୍ଗ ପ୍ରାପତ ହୁଏ ତାରେ		ଶୁରି ମୁଁ ଅଛଇ ସଂସାରେ	॥
ଏମନ୍ତ ମନେ ବିଚାରିଲା		କର ଯୋଡ଼ିଣ ଜଣାଇଲା	॥
ବୋଇଲା ପ୍ରଭୁ ମହେଶ୍ୱର		ମୋ ଅପରାଧ କ୍ଷମାକର	॥
ଷଡ଼ ଯେ ନାରାଛନ୍ତି ମର		ଜାଇବେ ନାସିବା କଅଁଳି	॥
ଅସ୍ତ୍ର ବୋଇଲେ ଶୁଣଧର		ତକ୍ଷଣେ ଦେଖିଲା ଶବର	॥
ବୋଇଇ ଆଗୋ ନାରୀମାନେ		କିମା ଅଇଲ ଘୋର ବନେ	॥
ଶୁଣି ସାଧବ ବୋହୁମାନେ		ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣି ସାବଧାନେ	॥
କନିଷ୍ଠ ନଶୟ ଆସର		ତା' ଲାଗି ହେଲୁ ଏତେଦୂର	॥
ନାମ ତା ଚଅପୋଇ ବାଳୀ		କାଟିଲା ନାକର ବଉଳି	॥
ନାକୋର ହୋଇ ପଳାଇଲୁ		ଲଜ୍ୟାରେ ବନସ୍ତେ ପଶିଲୁ	॥
ବ୍ୟାଗ୍ରୁ ଦେଖିଣ ମୋହଯାଇ		ପଡ଼ିଣଥିଲୁ ଏହିଠାଇଁ	॥
କେଉଁ ବିଧାତା ବର ଦେଲା		ନାସିବାମାନେ କଅଁଳିଲା	॥
ଶବର ସମସ୍ତ କହିଲା		ତାହାକୁ ପଥ ଦେଖାଇଲା	॥
ସେ ବାପ ଭାଇ ଘର ଗଲେ		ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇଣ ରହିଲେ	॥
କହଇ ଗୋପାନାଥ ଦାସ		ଭବାର ମତେ ପାତବାସ	॥

ଭଟି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରୁକ୍ମିଣୀ ସତ୍ୟଭାମା ଉଲ୍ଲୋ ସାଧବ
 ସତ୍ୟଧୂ ଉଦାରେଣ ନାମ ତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ

ଏମନ୍ତ କୃଷ୍ଣ ବାଣୀ ଶୁଣି	।	ହସି ବୋଲନ୍ତି ଠାକୁରାଣୀ	॥
ସେ ତଅପୋଇ କିସ କଲା	।	କେମନ୍ତ ହୋଇଣ ରହିଲା	॥
ଏମନ୍ତେ କେତେ ଦିନ ଗଲା	।	ସାଧବ ମନେ ବିରାଜିଲା	॥
ଏବେ କରିବା ସୁବିଚାର	।	ତଅପୋଇର ବିଭାଘର	॥
ତ୍ୟେଷ୍ଠ ଭ୍ରାତାର ଏହି ବାଣୀ	।	ସମସ୍ତେ ଭାଇମାନେ ଶୁଣି	॥
ବୋଇଲେ କହିବା ଉଚିତ	।	ଯେ ସାଧୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଳବନ୍ତ	॥
ଅଗଣ୍ଠ୍ୟରେ ଥିବ ରହି	।	ବିଭା କରିବା ତଅପୋଇ	॥
କହନ୍ତି ସାଧବ ନନ୍ଦନ	।	ଏମନ୍ତେ ଗଲା କେତେ ଦିନ	॥
ଦିରଞ୍ଚୁ ବୋଲିଣ ସାଧବ	।	ଦାସୀର ଧନ ଅସମ୍ଭବ	॥
କୁବେର ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ବଳି	।	ପ୍ରତାପ ନ ପାରିବ କଳି	॥
ସେହି ଦ୍ଵାପରେ ତାର ଘର	।	ତା ପୁତ୍ର ନାମ ରତ୍ନାକର	॥
ସୁନ୍ଦର ସୁକୁହି ପଣ୍ଡିତ	।	ଗରିଷ୍ଠ ପଣେ ବଳବନ୍ତ	॥
ତାହାକୁ ବିଭା କରିବାକୁ	।	ତା ପିତା ବିଚାରେ ମନକୁ	॥
ଦୁତମାନଙ୍କୁ ଡକାଇଲା	।	ପ୍ରସଙ୍ଗ କରିଣ ଯେଣିଲା	॥
ତକ୍ଷଣେ ଦୁତମାନେ ଗଲେ	।	ଥୋକାଏ ରାଜ୍ୟ ସେ ବୁଲିଲେ	॥
ତନୟ ସାଧବର ସ୍ଵତ	।	ସେ ରାଜ୍ୟେ ସେହି ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ	॥
ଏକ ଭଉଣୀ ସାତ ଭାଇ	।	ତାହାର ନାମ ତଅପୋଇ	॥
ତାହାର ଦ୍ଵାରେ ବୁଡ଼ ଆସି	।	ପ୍ରସଙ୍ଗ କରିବେ ବିଶେଷ୍ଠି	॥
ବୋଇଲେ ବିରଞ୍ଚୁ ସାଧୁତ	।	ତାହାଙ୍କ ପୁତ୍ର ବଳବନ୍ତ	॥
ତଅପୋଇକି ବିଭା କର	।	ଏକଥା ଉଚିତ ବେଭାର	॥
ଏମନ୍ତ କହି ଦୁତମାନେ	।	ମେଲାଣି ହୋଇଲେ ବହନେ	॥
ଯାଇଣ ସାଧବ ଭବନ	।	କହିଲେ ସକଳ ବଧାନ	॥
ଶୁଣି ସାଧବ ଚୋଷ ହୋଇ	।	ଯେ ବିଧିବିଧାନ ଭିଆଇ	॥

କୁଳଧର୍ମର ଯେଉଁ ଗୀତି		ସେହି ପ୍ରକାରେ ସେ କରନ୍ତି	॥
ମଙ୍ଗଳକୃତ୍ୟ ଯେ ଭିଆଣ		ମିଳି ବହୁତ ନାରୀଗଣ	॥
ନବୀନ ଭାଣ୍ଡ ମଙ୍ଗୁଳିଲେ		ସମସ୍ତେ ହୁଳହୁଳି ଦେଲେ	॥
ବସ୍ତ୍ର ଭୂଷଣ ଅଳଙ୍କାର		ଯେ ବିଧି ପୂଜା ଉପଚାର	॥
ଦେଇଣ ସମସ୍ତେ ପୂଜନ୍ତି		ଯୁବତୀ ହୁଳହୁଳି ଦ୍ୟନ୍ତି	॥
ଶଙ୍ଖ ମହୁରା ନାନା ବାଦ୍ୟେ		ବାଜନ୍ତେ ଉଛୁଳେ ଶବ୍ଦ	॥
ସେଠାରୁ ହୁଅନ୍ତି ମେଲାଣି		ବର କନ୍ୟାକୁ ଘରୁ ଆଣି	॥
ଦାନନ୍ତି ନେଇ ତା'ର ଜଳ		ଯୁବତୀ ହୋଇ ଏକମେଳ	॥
ଦୂରିତେ ତହିଁ ପୋଛି ଦେଲେ		ମନିନ ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧାଇଲେ	॥
ଏଥୁଉତ୍ତାରୁ ଆର ଦିନ		ବିଭା ଉତ୍ସବ ଯୋଗ ଲଗ୍ନ	॥
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯଜ୍ଞତିଷ ଆସି		ବିଶେଷ ପରରନ୍ତି ବସି	॥
କହନ୍ତେ ସମସ୍ତେ ଶୁଣିଲେ		କ୍ଷିଭା ଉଦ୍ୟମ ପଚାରିଲେ	॥
ମଙ୍ଗଳ ବାଦ୍ୟ ଉତ୍ତାରନ୍ତି		ବରକୁ ବେଦୀରେ ବସାନ୍ତି	॥
ବ୍ରାହ୍ମଣେ ବେଦ ବାକ୍ୟ ଭାଷି		ବୋଇଲେ କନ୍ୟାକୁ ଆଣସି	॥
ତା ଶୁଣି କନ୍ୟାକୁ ଅଣାଇ		ଲବଣ ଚର୍ଚ୍ଚନା ପକାଇ	॥
ଅଷ୍ଟରତ୍ନର ଅଳଙ୍କାର		ଖର୍ଚ୍ଚିଲେ କନ୍ୟାର ଶରୀର	॥
ଝାନ ବସନ ପିନ୍ଧାଇଣ		ଦେବାଙ୍ଗ ବସ୍ତ୍ର ଉପରଣ	॥
ଦେଇଣ କନ୍ୟାକୁ ଆଣିଲେ		ବେଦୀ ଉପରେ ବସାଇଲେ	॥
ଅନେକ ବାଦ୍ୟ ବଜାବନ୍ତି		ଯୁବତୀ ହୁଳହୁଳି ଦ୍ୟନ୍ତି	॥
ଶବ୍ଦ ଶୁଭେ ଘୋରନାଦ		ବ୍ରାହ୍ମଣେ ପଢୁଛନ୍ତି ବେଦ	॥
ଜନଗହଳେ ନୁହେଁ ପଶି		ଦେଖି ବର କନ୍ୟାକୁ ଚୋଷି	॥
ସମସ୍ତେ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ କଲେ		ବିଭା ଉତ୍ସବ ବଢ଼ାଇଲେ	॥
ବହୁ କୁଚୁମ୍ଭ ଝାଡ଼ ଜନ		ଭୋଜନ କଲେ ମିଷ୍ଟ ଅନ୍ନ	॥
ସେଦିନ ରଜନୀ ପାହିଲା		ରବ କିରଣ ପ୍ରକାଶିଲା	॥
ସାତ ଭାଇଙ୍କି ଅଣାଇଲା		ବିରଞ୍ଚ ସାଧବ ଉଠିଲା	॥
ବୋଇଲେ ମେଲାଣି ଆମ୍ଭକୁ		ଦହନ ଦିଅ ହେ ଯିବାକୁ	॥
ଶୁଣି ତନୟ ସାଧୁ ସୁତେ		ଉଦ୍ୟମ କଲେ ଯିବା ଅର୍ଥେ	॥

ସଜ କରିଣ ରଜ ଦୋଳି		ବସାଇ ତଅପୋଇ ବାଜା	॥
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚାନ୍ଦ ଘରେ ଥିଲା		ସାଧବ ବେଗେ ଅଣାଇଲା	॥
ଉପରେ ଖଟାଇଲା ସେହି		ଦେଖି ଆନନ୍ଦ ତଅପୋଇ	॥
ତନ୍ତୁକୁ ବେଢ଼ି ଯେହ୍ନେ ତାରା		ଅତି ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ ତୋରା	॥
ଦେଖିଣ ନଗ୍ର ନାରୀମାନେ		ବୋଲନ୍ତି ଧନ୍ୟ ତୋ' ଜୀବନେ	॥
ସାତ ଭାଇରେ ତଅପୋଇ		ଦଣ୍ଡେ ମୂର୍ଚ୍ଛାନ୍ତି କେହି ନାହିଁ	॥
ଭାଇଜ ଦେଖି ନ ପାରିଲେ		ଏହାର ଲାଗି ଦୂର ହେଲେ	॥
ସାନ ଭାଇଜ ନଶହର		ଦଣ୍ଡେହେଁ ନୁହେଁ ଅଭ୍ୟନ୍ତର	॥
କେମନ୍ତେ ମୂର୍ଚ୍ଛିବ ଏହାକୁ		ଆସିବା ଯାଏ ତା' ଘରକୁ	॥
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ତଅପୋଇ		ବେନି ନୟନ କୁହି ବହି	॥
ଭାଇଜ କାନ୍ଦେ ଶୋକଭରେ		କୁହ ପୋଛିଣ ବେନି କରେ	॥
ସାହି ପଢ଼ିଣା ଯେତେ ଥିଲେ		କାନ୍ଦିଣ ପ୍ରବୋଧନ କଲେ	॥
ଏମନ୍ତ ସୈନ୍ୟ ସଜ ହେଲେ		ସେ ଯାହା ବାହାନ ଚଢ଼ିଲେ	॥
ବରକୁ ସୁବେଶ କରାଇ		ପାଳିକି ଉପରେ ବସାଇ	॥
ଆଗରେ ଗଲେ ତଅପୋଇ		ପଛରେ ବର ଚଳିଯାଇ	॥
ତଅପୋଇର ସାତ ଭାଇ		ପାଛୋଟି ଖଣ୍ଡେ ଦୂର ଯାଇ	॥
ବିରଞ୍ଚ ସାଧବକୁ କହି		ଯେ ଯାହା ରୂପେ ମାନ୍ୟ ହୋଇ	॥
ଲେଉଟି ଘରକୁ ଅଇଲେ		କନ୍ୟା ଘେନିଣ ସେହୁ ଗଲେ	॥
ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ରାଜ୍ୟରେ		ଶୁଣ ହେ ଏଥୁ ଅନିରେ	॥
ଚଉପି ସାତ ଯେ ମଙ୍ଗଳା		ଏ ରୂପେ ସବୁ ସେ ବଢ଼ିଲା	॥
ଏମନ୍ତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ବାଣୀ		ରୁକୁଣା ସତ୍ୟଭାମା ଶୁଣି	॥
ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ଦେବ ହରି		ସେତ ସ୍ୱର୍ଗର ଅପସରୀ	॥
ସାଧବ ଘରେ ସେ ରହିଲା		କେମନ୍ତେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ସେ ଗଲା	॥
କହନ୍ତି କମଳ ଲୋଚନ		ଶୁଣ ଗୋ ରମଣୀ ରଚନ	॥
ସେ ଚିତ୍ରସେନ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ		ଭାଇଇ ବସି ନିରନ୍ତ ରେ	॥
ନିକଟ ଦିନ ଆସି ହୋଇ		ସୋକ ବରଷ ପୁରି ନାହିଁ	॥

ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଗନ୍ଧର୍ବ		ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ବୋଇଲେ ଭୋଦେବ	॥
ଏବେ ମୁଁ କରିବି କେମନ୍ତେ		ବିଚାର କର ଶତାନାଥ	॥
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ତିତ୍ତସେନ		ସୋଳବରଷ ଯେଉଁ ଦିନ	॥
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇବତି ଯେବେ		ବିମାନେ ଘେନିଯିବୁ ତେବେ	॥
ବସାଇ କରି ତୋର ନାରୀ		ମଞ୍ଚୁ ଆଣିବୁ ସ୍ଵର୍ଗପୁରୀ	॥
ଶୁଣିଣ ଇନ୍ଦ୍ରର ବଚନ		ଗନ୍ଧର୍ବ ଗଣୁଥାଇ ଦିନ	॥
ସୋଳ ବରଷ ଯହୁଁ ହେଲା		ବିମାନ ଘେନି ସେ ତଳିଲା	॥
ପୁଷ୍ପ ବିମାନ ଆକାଶରେ		ରହିଣ ଥିଲା ସେ ଗୁପ୍ତରେ	॥
ଦେଖ ଏ ଦଳବର ଗତି		ଯେ ଯାହା ବର୍ମ ସେ ଭୁଞ୍ଜତି	॥
ତଥପୋଇବି ନେବାପାଇଁ		ଗନ୍ଧର୍ବ ଆସିଥିଲା ତହିଁ	॥
ସାତ ମଙ୍ଗଳା ବିଧି ସାରି		ଅଷ୍ଟମଙ୍ଗଳା ବିଧି କରି	॥
ତଥପୋଇବି ଭାଇ ସାଥେ		ବସାଇ ଗଜଦନ୍ତ ରଥେ	॥
ଘରକୁ ଘେନିଣ ଗମବି		ଶୂନ୍ୟେ ଦେଖିଲା ତାର ପତି	॥
ଆସିଣ ପଥ ଓଗାଳିଲା		ସବୁକୁ ଘଉଡ଼ାଇ ଦେଲା	॥
ତଥପୋଇବି ଘେନିଯାଇ		ପୁଷ୍ପକ ବିମାନେ ବସାଇ	॥
ସ୍ଵର୍ଗରେ ଯାଇଣ ମିଳିଣା		ଇନ୍ଦ୍ର ଛାମୁରେ ଜଣାଇଲା	॥
ମାନବ ରୂପ ତାର ଶରୀ		ଦେବ ଶରୀର ପ୍ରକାଶିଲା	॥
ଆନନ୍ଦ ହୋଇ କେନିଜନେ		ସୁଖେ ରହିଲେ ସ୍ଵର୍ଗଛାନେ	॥
କହଇ ଶିଶୁ ଗୋପାନାଥ		ଉଦ୍ଧବ ଶଙ୍ଖତକ୍ରୁ ହସ୍ତ	॥

ରତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରୁକୁଣା ସତ୍ୟଭାମା ଉଦ୍ଧୌ ତଥପୋଇ ବିବାହ ଓ
ସ୍ଵର୍ଗ ଗମନ ନାମ ଚତୁର୍ଥୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଏଥୁ ଉତ୍ତାରୁ ଶୁଣ ଏବେ		କହିବା ତହିଁର ବିଧାନ	॥
ଯହୁଁ ସେ ତଥପୋଇ ବାଳୀ		ସ୍ଵର୍ଗ ଭୁବନ ଗଲା ତଳି	॥
ଦେଖି ତାହାର ବହୁଜନେ		ତକିତେ ତାହିଲେ ଗଗନେ	॥
କହନ୍ତେ ସମସ୍ତେ ଶୁଣିଲେ		ବହୁତ ଜନ ମେଳି ଦେଲେ	॥

ଦୁରରୁ ଶୁଭଳା ଶବଦ		ସକଳେ ହୋଇଲେ ନିର୍ଦୋଦ	॥
ଦୁହି ବିବେକ ଜନମାନେ		ବିଚାର କଲେ ମନେ ମନେ	॥
ବୋଇଲେ ସ୍ୱର୍ଗ ଅପସରା		ମଞ୍ଚେ ଜନ୍ମିଲା ଦେହ ଧରି	॥
ଭୋଗ ସରତେ ସେହୁ ଗଲା		ସ୍ୱର୍ଗରେ ଯାଇଣ ବସିଲା	॥
ଶୁଣି ତନୟ ସାଧୁସୁତ		ବୋଇଲେ ଏକଥା ଉଚିତ	॥
ଯେବେ ସେ ଦେବତା ନୁହନ୍ତି ।		ସ୍ୱର୍ଗର ଚାନ୍ଦ କି ମାଗନ୍ତି ।	॥
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ତହୁଁ ଗଲେ		ନିଜ ଭୁବନେ ପ୍ରବେଶିଲେ	॥
ସେ ସାତ ଭାଇ ମୋକ ହୋଇ		ଭାକନ୍ତି ଏକ ମନ ହୋଇ	॥
ବୋଲନ୍ତି ଦେବତାର ମାୟା		କେ ଅବା ଜାଣିଥିଲା ଏହା	॥
ନ ବୁଝି ଆମ୍ଭେ ଏତେ ସରି		କୁଳବଧୁକୁ ଦୂର କରି	॥
ନାସିକାମାନ କଟାଇଣ		ଘରୁ ଚାଲିବୁ ତକ୍ଷଣ	॥
ନିରାଶ ହୋଇ ପଳାଇଲେ		କେ କାହି ଯେ ପ୍ରାଣ ହାରିଲେ	॥
ଏବେ କରିବା ଆଗ କିସ		ସବୁ ମରିବା ଖାଇ ବିଷ	॥
ଧନ ସମ୍ପଦ ଅକାରଣ		ଦଇବ ଦେଲା ଯେ କଷଣ	॥
ମାତା ପିଅର ଆମ୍ଭେ ମଲେ		ଆମ କଷଣ ନ ଦେଖିଲେ	॥
କହିଣ ବିମଳ ହୁଅନ୍ତି		ନୟନୁ ଲୋଚକ ଗଢ଼ାନ୍ତି	॥
ବହୁତ ହୋଇଲା କଷଣ		ଜଗତେ ଶୁଭିଲା ଶୋଷଣ	॥
ସାଧବ ଶୁକ୍ର ହୋଇ କରି		ଭାରିକା ଦେଲେ ଦୂର କରି	॥
ଏବେ ପାଇଲେ ଏଡ଼େ ଦୁଃଖ		ହୋଇଲେ ଅତିହିଁ ନିରେଖ	॥
ସେ କୁଳବଧୁମାନେ ଥିଲେ		ସମସ୍ତେ ବାରତା ପାଇଲେ	॥
ଶୁଣିଣ ହୋଇଲେ ଉସତ		ବହନ ପେଶି ଦେଲେ ଦୂତ	॥
ଯେ ଯାହା ଅନୁରୂପେ ଗଲେ		ସାଧବ ମନ୍ଦିରେ ମିଳିଲେ	॥
କହିଲେ ସକଳ ବିଧାନ		ଶୁଣି ହୋଇଲେ ଚୋଷମନ	॥
ସକଳ ବନ୍ଧୁ ଘରେ ଗଲେ		ଭାରିକାମାନକୁ ଦେଖିଲେ	॥
ଦେଖିଣ କଲେ ସେ ରୋଦନ		ବହଇ ଅଶ୍ରୁ ଘନ ଘନ	॥
ସକଳ କଥାମାନ ନେଇ		ବହୁତ ହେଲେ କୁହା କୁହି	॥

ବୋଇଲେ ଆସ ଯିବା ଘର		ନାହିଁ ଯେ କଲେ ନାରୀବର	॥
ବହୁତ କଷ୍ଟରେ ଅଇଲେ		ଯେ ଯାହା ସୁଖେ ରାଜ୍ୟକଲେ	॥
ଧନ ବସର ରତ୍ନମାନ		ବହୁତ କଲେ ବିପ୍ର ଦାନ	॥
ପୁତ୍ର ବୁଝିତା ହେଲେ ଜାତ		ଏମନ୍ତେ ବଂଶ ଅପ୍ରମିତ	॥
ସେହି ସାଧକ ବୋହୁ ଯେତେ		ଏ ଓଷା କଲେକ ସମସ୍ତେ	॥
ଭାଦ୍ରବ ମାସ ଭବିବାର		ଖୁଦୁରୁକୁଣା ଆଦ୍ୟ ସାର	॥
ସେ ଦିନ ଉପବାସ କରି		ମଙ୍ଗଳା ଦେବାକୁ ସୁମରି	॥
ଓଷା ମନ୍ଦିର ଯତ୍ନ କଲେ		ତୁନରେ ଯତନ ଲିପିଲେ	॥
ମଙ୍ଗଳା ଦେବା ରୂପ ଦେଖି		ସମସ୍ତେ ମାନ୍ୟକଲେ ଦେଖି	॥
ସାତ ବୋଇତ ଯେ ଦେଖିଲେ		ସାତ ସାଧକ ବିସାରଲେ	॥
ତଅପୋଇକି ମଙ୍ଗ କୋଣେ		ଦେଖି ହୁଏଲେ ତଣେ ଜଣେ	॥
ବୋଇଲେ ଏପରି ସୁନ୍ଦରୀ		ନାକ କାଟିଲା ସବୁକରି	॥
ସାନବୋହୁର ପ୍ରୀତି ସିନା		ଭାଇମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଲ୍ଲଖା	॥
କେ ବୋଲେ ନଶୟ ଆମର		କରିଛି ଯେତେ ଉପକାର	॥
କେ ବୋଲେ ଦୋଳରେ ବସିବ		କେ ବୋଲେ ହେନି ରଖିଥିଲା	॥
କେ ବୋଲେ ଜାତ ବୁଝା ମାଟି		ବନସ୍ତେ ଖାଇଥିଲା ଖୁଣ୍ଟି	॥
ପାଉଁଶ ଲୁଣ ଏ ଖାଇଲା		ତେଣୁଟି ଭାଇକି କହିଲା	॥
କେହୁ ବୋଲଇ ଏହିତାରେ		ତାଙ୍କଣ ହୁରାଟି ଦେଲେ ଜରେ	॥
ପୁଣିହି ନାକ ଯେ କାଟିବ		ଆମକୁ ବଳେ ବିନାଶିବ	॥
ଏମନ୍ତ ପରିହାସ କରି		କହନ୍ତି ସାଧବର ନାରୀ	॥
ତହିଁ ଭଉରୁ ସର୍ବେ ଗଲେ		ଯେ ଯାହା ବିଧି ଯେ ଆଣିଲେ	॥
ବିବିଧ ଦୁର୍ଲମାଳମାନ		କର୍ପୂର ଜସୁରୀ ଚନ୍ଦନ	॥
ଅଗୁରୁ ଧୂପ ଦାପାବଳୀ		ବନ୍ଦାଇ ଦେଲେ ହୁଳହୁଳି	॥
ଶ୍ରୀଫଳ ଆଦି ଯେତେ ଫଳ		କାକୁଡ଼ି ମକା ଯେ କଦଳୀ	॥
ଉଖୁଡ଼ା ମୁଆଁ ଠୁଳକରି		ତାଙ୍ଗୁଡ଼ାମାନଙ୍କରେ ଭରି	॥
ଦେଇଣ ମଙ୍ଗଳା ପୂଜିଲେ		ଆନନ୍ଦେ ହୁଳହୁଳି ଦେଲେ	॥
ଉଠିଣ ଗଲେ ଯେଝାଘରେ		ବସି ମିଳିଲେ ପ୍ରଭାତରେ	॥
ଏମନ୍ତ ପ୍ରତିପାଦି କରି		ପ୍ରାତଃସ୍ନାନକୁ ତହିଁ ସାରି	॥

ପଥେ ଆସତେ ହୁଳହୁଳି		ଦିଅନ୍ତି ନଦୀନ ଦୁଲ୍ଲୀଳା	॥
ଯାହାର ଯେ ଇଚ୍ଛା କଷ୍ଟନା		ମଙ୍ଗଳା ନାମେ ସୁମରଣା	॥
କହନ୍ତି ଯେଝା ମନ ଜାଣି		ଦୟା କରନ୍ତି ଠାକୁରାଣୀ	॥
ଲେଖିଲା ଗୋପିନାଥ ଦାସ		ଏ ତଅପୋଇ ଗୀତ ଶେଷ	॥
କହନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ପୀତବାସ		ରୁକ୍ମଣୀ ସତ୍ୟଭାମା ଚୋଷ	॥

ରଚି ଶ୍ରୀ ରୁକ୍ମିଣୀ ସତ୍ୟଭାମା ଉଲ୍ଲୋ ସାଧବ ପୁତ୍ର ବଧୂ ସ୍ଵୟୀନ
ଗମନଂ ନାମ ପଞ୍ଚମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ପୁଲତୋଳା ଗୀତ

ପ୍ରଭାତରୁ ଉଠି ବାଳିକାମାନେ		ମଙ୍ଗଳା ମାତାକୁ ସୁମରିମନେ ॥
ଗେଲି ଦୁଲି ଆଉ ଚମ୍ପା ଗଉରୀ		ସଲୋଚନା ସହ ସକଳ ମିଳି ॥
ତାକିହାକି ହୋଇ ସରବେ ଗଲେ		ଆନନ୍ଦ ମନରେ ପୁଲ ତୋଳିଲେ ॥
ସ୍ଵାହୀନ ନିମତ୍ତେ ନଦୀକୁ ଯାଇ		ସ୍ଵାନସାରି ମନେ ମଙ୍ଗଳାଧାୟି ॥
ଓଦାବସ୍ତ୍ରେ ନଦୀ କୂଳରେ ବସି		ବାଲୁକା ପୂଜନ୍ତି ବାଳିକା ମିଶି ॥
ହସହସ ହୋଇ ଗୁହେ ଡେରିଲେ		ବସ୍ତ୍ର ପାଳଟି ପୁଲ ଗୁଢିଲେ ॥
ଚରାଟ ମନ୍ଦାର ଅଶୋକା ଯୁକ୍ତ		ରଙ୍ଗଣୀ ମାଳତୀ ସୁଷମା ଯାଇ ॥
କାଠଚମ୍ପା ରଙ୍ଗଶୁଣ ବକୁଳ		ବିନାସୁତ୍ରେ ଗୁଢି ରତ୍ନରମାଳ ॥
ସର୍ବଜନ୍ୟ ପୁଲ କନିଅରକୁ		ମିଶାଇ ଗୁଢିଲେ ପୁଲମାଳକୁ ॥
ସୁନା ଚାଙ୍ଗୁଡ଼ିରେ ଅତି ଯତନେ		ଭୋଗ ସାମଗ୍ରୀକୁ ରଖି ସୁମନେ ॥
ମଙ୍ଗଳାଙ୍କ ପାଶେ ସକଳ ବାଳା		ମନବାଞ୍ଛା ସବେ ମନରେ ଭାଳି ॥
ଆବୋରି ବସିଲେ ପୁରହ ଗଣ		ପାଞ୍ଚପାଳି ଓଷା ହୋଇଲା ପୂର୍ଣ୍ଣ ॥
ଯେ ଯାହା ମନରେ ଧାଇ ବସିଲେ		ସେହି ଅନୁରୂପ ବର ଲଭିଲେ ॥
ହୁଳହୁଳି ଦେଲେ ଆନନ୍ଦ ମନେ		ଚଳିଲେ ଯେଯାହା ନିଜ ଭବନେ ॥
ମଙ୍ଗଳାମାତାଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମରେ		ଗୋପିନାଥ ଚିତ୍ତ ରହୁ ନିଶ୍ଚଳେ ॥

—: ସମାପ୍ତ :—

ମୁଦ୍ରଣ : ଲୋକନାଥ ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ, ଅରିଶାବଜାର, କଟକ-୨